

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1929.

Första kammaren.

Nr 2.

Tisdagen den 15 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Upplästes följande inkomna telegram:

Stats Stortinget, Oslo.

Til talmannen i 1:ste kammer.

Riksdagsbygningen, Stockholm.

Stortinget ønsker overfor Sveriges Riksdag aa gi uttryk for sin glede over den forbindelse som er inngaatt mellem de to landes kongehus og uttale sin forvissning om at den vil knytte de to folk endnu nærmere sammen i venskap og sympati.

C. J. Hambro,
Stortingets president.

Herr **förste vice talmannen** erhöll ordet och anförde: Jag tillåter mig föreslå, att kammaren behagade uppdraga åt herr talmannen att å kammarens vägnar besvara detta telegram och, under förutsättning att andra kammaren fattar ett liknande beslut, underteckna ett kamrarnas gemensamma svarstelegram.

Härtill lämnade kammaren sitt enhälliga bifall.

Herr **talmannen** yttrade: Innan de nu förestående valen börja, skall jag be att för kammarens ledamöter få uppläsa 1 § i Kungl. Maj:ts nådiga stadga angående val till riksdagens utskott den 26 maj 1909:

»Val av ledamöter i utskott skall förrättas med valsedlar, å vilka före namnen utsatts partibeteckning (partinamn eller annan beteckning i ord för viss grupp av riksdagsmän eller för viss meningsriktning), men vilka i övrigt äro omärkta.

Namnen skola å valsedeln uppföras i en följd, det ena under det andra.

Valsedlarna skola för att bliva gällande vara enkla, slutna, hoprullade och fria från överstrykningar. Sedel må ej upptaga flera, men väl färre namn än det antal personer valet avser. Där något namn å sedeln är tvetydigt, gälle den dock för övriga namn.»

Jag ber dessutom att få fästa uppmärksamheten på tvenne saker: för det första, att ett namn ej får strykas och ersättas med ett annat, och för det andra, att när valsedel avlämnas, skall rubriken vara borttagen. I motsatt fall kommer den avgivna valsedeln att kasseras.

Företogs val av tio ledamöter i konstitutionsutskottet. Därvid avlämnades 128 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

Första kammarens protokoll 1929. Nr 2.

herr Strömberg, G. A.,
» von Geijer,
» Bergström, David,
» Thulin,
» Stendahl,
» Hansson, G. W.,
» Gustafsson, P. J., i Benestad,
» Hellberg,
» Ekman,
» Vennerström.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av tolv ledamöter i statsutskottet. Därvid avlämnades 115 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Lindblad,
» Widell,
» Kvarnzelius,
» Olsson, Olof,
» Bergqvist,
» Nilsson, Johan, i Malmö,
» Nilsson, Petrus, i Gränebo,
» Carlsson, Carl, i Gävle,
» Dahl,
» Rydén,
» Svensson, Martin, i Kompersmåla,
» Asplund.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av tio ledamöter i bevillningsutskottet. Därvid avlämnades 83 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Bårg,
» Nilsson i Kristianstad,
» Bergman,
» Örne,
» Boman,
» Kristensson,
» Ericson, K. Oscar,
» Leander,
friherre Beck-Friis,
herr Björnsson.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i bankoutskottet. Därvid avlämnades 74 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Svensson, C. E.,
» Gustafsson, K. J. A., i Stensholm,
» Pettersson, O., i Olovstorp,

herr Lindley,
 » Lindgren,
 » Ström,
 » Johansson, J., i Friggeråker,
 » Abrahamsson.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i första lagutskottet. Därvid avlämnades 69 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom en upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Åkerman,
 greve Spens,
 herr Larson, Edw., i Lerdala,
 » Klefbeck,
 » Anderson, S. E., i Hägelåkra,
 » Schlyter,
 » Svenson, Ernst, i Eskhult,
 » Fehr

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i andra lagutskottet. Därvid avlämnades 66 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Linder,
 » von Sydow,
 » Almkvist,
 » Hansson, Sigfrid,
 » Frändén,
 » Thorberg,
 » Westman,
 » Österström.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i jordbruksutskottet. Därvid avlämnades 57 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom en upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Nilsson, N. A., i Kabbarp,
 » Sederholm,
 » Andersson i Fältenborg,
 » Linders,
 » Boberg,
 » Sjöblom,
 » Tjällgren,
 » von Stockenström.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i utrikesnämnden. Därvid avlämnades 68 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Olsson, Olof,
» Nilsson i Kristianstad,
» Kvarnzelius,
» Sandler,
» Hammarskjöld, K. Hj. L.,
» Möller,
» Nilsson, Petrus, i Gränebo,
» Bergström, David.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i nämnden.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesnämnden samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlåtas.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 7, angående åtgärder för den inhemska sockerbetsodlingens uppehållande.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet herr *Roos* motion, nr 1, angående omorganisation av riksdagens arbetsformer.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet herr *Ekman*s motion, nr 2, angående revision av domsagestadgan.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet den av herr *Stendahl* m. fl. väckta motionen, nr 3, om inrättande av en sjöfartshypotekskassa.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herr *Stendahl* m. fl. väckta motionen, nr 4, angående upphörande av rederilånefondens verksamhet.

Herr talmannen tillkännagav, att han och de ledamöter, som fått i uppdrag att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning, ansett nödigt, att nu anställdes i kansliet en notarie (stomnotarie), tre förste stenografer, fjorton stenografer, en förste kanslist, en registrator och sex kanslister samt såsom betjäning en förste vaktmästare och elva vaktmästare, däribland en för utdelning av postförsändelser m. m., med skyldighet för betjäningen att, i den mån så erfordrades och ske kunde, tjänstgöra även på annat håll inom riksdagen, och hemställde herr talmannen, huruvida kammaren godkände, att nämnda personal tillsvidare anställdes hos kammaren.

Härtill svarades ja.

Därefter tillkännagavs, att i enlighet härmed antagits såsom *notarie* (stomnotarie): sekreteraren hos arbetsdomstolen L. Wistrand; *förste stenografer*: förste assistenten hos generalpoststyrelsen P. G. Widegren, revisorn i riksräkenskapsverket E. Lindström och E. Elfner; *stenografer*: A. W. Fredén, e. o. hovrättsnotarien F. Thorvall, juris doktorn C. G. Melander, förste assistenten

i telegrafverket E. O. Schalin, A. Lundman, amanuensen i kammarkollegiet H. Eriksson, fiskalen i kammarkollegiet J. H. Wallin, G. Torbiörn, banktjänstemannen T. B. Carlson, redaktören N. Holmberg, avdelningschefen i Sveriges allmänna exportförening D. Belin, förste amanuensen i kammarrätten F. E. O. Hedelius, journalisten S. Stäckig och filosofie studeranden E. L. Ekman; *förste kanslist*: f. d. revisorn i domänstyrelsen H. J. Modigh; *registrator*: förste kanslisekreteraren I. Myrberg; *kanslister*: sekreteraren i telegrafstyrelsen F. W. Funch, juris doktorn H. af Trolle, e. o. kammarskrivaren i tullverket E. A. Carlén, postassistenten C. M. W. Stenwall, e. o. hovrättsnotarien G. A. von Krusenstjerna och juris studeranden T. Vide; *förste vaktmästare*: Carl O. Eriksson; *vaktmästare*: W. Willberg, K. J. G. Carlson, Chr. Jensen, G. Tillman, J. E. Lundvall, G. Henrik Eriksson, N. T. Karlkvist, M. Jonas Ericsson, E. A. Andersson, S. Beckman och S. Nilsson. Åt Jensen hade tillsvidare uppdragits att ombesörja utdelningen av postförsändelser till kammarens ledamöter m. m.

Herr *Leander* väckte nedannämnda motioner:

nr 7, om pension åt förre daglönaren vid kronovarvet i Karlskrona K. A. Franzén;

nr 8, om pension åt fyrvaktaränkan Ada Ottilia Bergström;

nr 9, om pension åt förre underofficerskorpralen O. A. Qvant; samt

nr 10, angående försäljning till metodist-episkopalförsamlingen i Karlskrona av viss kronan tillhörig mark.

Motionerna hänvisades, nr 7—9 till bankoutskottet och nr 10 till jordbruksutskottet.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 12,08 på dagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Onsdagen den 16 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr **talmannen** yttrade: Mina herrar! Det har kommit till min kännedom, att en av riksdagens allra främste förtroendemän, förste deputeraden i riksbanken Victor Moll, i dag på morgonen avlidit. Med en aldrig svikande plikt-trohet och med ett även under de mest prövande förhållanden orubbligt lugn skötte han sin ansvarsfulla och maktpåliggande plats på ett sätt, som tillvunnit honom den största tacksamhet inom våra kretsar och säkerligen långt därutöver. Jag ber att nu få lysa frid över hans minne. Hans namn och gärning komma att av oss bevaras i tacksam hågkomst.

Justerades protokollen för den 10, 11 och 12 innevarande månad.

Företogs val av tretton ledamöter i konstitutionsutskottet. Därvid avlämnades 115 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Sandegård,
» Ljunglund,
» Alkman,
» Larsén,
» Sundberg,
» Eriksson, Carl, i Ljusdal,
» Nilsson, Alexander,
» Thorén,
» Stenberg,
» Åkerberg,
» Mellén,
» Bodin,
» Svensson, Isak, i Spekeröd.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av femton suppleanter i statsutskottet. Därvid avlämnades 79 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom en upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Olsson, Oscar,
» Hammarskjöld, C. G. V.,
» Pålsson,
» Walles,
» Lundell,
» Bergström, P. A.,
» Andersson, K. E., i Eliantorp,

herr Kobb,
 » Clemedtson,
 » Petrén,
 » Ernfors,
 » Pauli,
 » Hansén,
 » Thelin,
 » Björck.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Företogs val av tretton suppleanter i bevillningsutskottet. Därvid avlämnades 68 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Wahlmark,
 » Jönsson, J., i Slätåker,
 » Johansson, Johan Peter,
 » Åström,
 » Sundberg,
 » Magnuson, P.,
 » Andersson, Henrik, i Boda,
 » Holmgren,
 » Forsberg, J. E.,
 » Östergren,
 » Wijkström,
 » Sandén,
 » Thorén.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av åtta suppleanter i bankoutskottet. Därvid avlämnades 49 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Dalberg,
 » Andersson, Jonas, i Hedsta,
 » Bjurström,
 » Granath,
 » Larsson, P. A.,
 » Berling,
 » Bodin,
 » Larsson, J., i Örbyhus.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Företogs val av åtta suppleanter i första lagutskottet. Därvid avlämnades 55 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Norling,
 » Öhman,
 » Jonsson i Lycksele,
 » Julin, Teodor,
 » Testrup,
 » Wagnsson,

herr Julin, Fredrik,
» Cederborg.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av elva suppleanter i andra lagutskottet. Därvid avlämnades 45 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Lindhagen,
» Mellén,
fröken Hesselgren, Kerstin,
herr Berglund,
» Nordborg,
» Petrén,
» Larsson, Johan August,
» Granström,
» Tamm,
» Norman,
» Löfvander.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Företogs val av åtta suppleanter i jordbruksutskottet. Därvid avlämnades 44 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Granath,
» Gabrielsson,
» Johansson i Lövholmen,
» Kropp,
» Gustafson, Fritiof,
» Norman,
» Henriksson, Anders,
» Karlsson, G., i Gillberga.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av åtta suppleanter i utrikesnämnden. Därvid avlämnades 53 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Rydén,
» von Geijer,
» Rosén,
» Bärg,
» Widell,
» Thorberg,
» Tjällgren,
» Hellberg.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i nämnden.

Herr *Strömberg* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 11, om höjt anslag till föreningen för arbetarskydd i Stockholm.

Motionen hänvisades till statsutskottet.

Herr *Frändén* avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 12, om lagstiftning för tryggande av tredje mans rätt till neutralitet i arbetskonflikter.

Denna motion hänvisades till behandling av lagutskott.

Herr *Linders* väckte en motion, nr 13, om arvodesförhöjning åt ett kansli-biträde hos lantmäteristyrelsen.

Denna motion hänvisades till jordbruksutskottet.

Anmäldes och bordlades kanslideputerades memorial nr 1, angående antagande av tjänstemän i riksdagens kansli.

Ledighet från riksdagsgöromålen under morgondagen beviljades herr *Hammar skjöld, Hjalmar*, för bevistande av Uppsala läns landstings ordförandes borgmästaren i Uppsala *J. von Bahrs* begravning.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 12.03 på dagen.

In fidem
G. H. Berggren.
